

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
винести: в Австрії:
на цілий рік 24 K
на пів року 12 K
на чверть року 6 K
на місяць 2 K

За границю:
на цілий рік: зі щоденно ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.
Конто почт. шадниці ч. 98704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.“ — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакция, адміністрація і експедиція „Руслана“
при ул. Осолінських ч. 11. партер
(фронт від ул. Тахої). Експедиція
місцева в Агенції Соколовського
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
передню застерогу.

Рекламації лише неопечат
є вільні від порта. — Оповіст-
звичайні приймають ся по ц.
20 с. від стрічки, а в „Надіс-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesена по 30 сот. від стрічки

Братя Словяни!

Дня 6. (н. с.) падолиста 1911 р. минає сто літ, як побачив світ Маркіян Шашкевич, поет і письменник, що поклав основи під відроджене українського народу на галицькій землі. І коли весь український народ буде поминати в тім дні у Львові заслуженого поета та діяча, підписаний Комітет почував ся до обовязку, запросити Вас, Братя Словяни, до участи в сім святі.

Вітайте нам всі, кому дорога Словянина, бо й дорогою она була Маркіянови Шашкевичови!

Він розумів, що ми, Українці, є невідлучною частию Словянина і тому познакомлював українську громаду з перекладами народних пісень та творів поетів сербських, чеських і польських.

З тугою згадував він про полабських Словян, що упали головно через власну незгоду.

Він линув думками над „яру Велтаву“ де „суд Любушин мир дав“ і звязував ті часи, прожиті чеським народом, з хвилями світлых удач рідної землі за князя Ярослава Мудрого.

Він витав духом „поза білі води“, де „білий гніздо орел вив“ і рівночасно нагадував своему народови, що й его славу розносив у старині вічевий дзвін.

Він радів колишньою величию Новгородда, не меншою від слави золотоговерхого Києва.

Тужною думкою линув він „в побратимий край, побратимі де суть люди поза Волгу, за Дунай“.

З радостию згадував він, що „Слава дочка величавна на світ цілий сіяла“, та з жалем глядів, що хвиля в журній думці“ приходила ся поминати колишне жите Словян.

Для свого народа бажав він повної самостійности, як найкрасшого розвою на всіх областях українських земель, посеред великої семі словянських народів. До стремління другях Словян відносив ся він з найбільшим пошанованем, їх житем щиро займав ся, а

плоди ума і духа словянських народів переносив на літературне поле України.

Тому, Словяни, віддайте враз з нами поклін памяти Поета, пошануйте століте Ёго уродин!

Вітайте між нами, Словяни, в дні 6. (н. с.) падолиста у Львові, а пригорнемо Гає Воїх щирим сердцем! Вітайте, Братя! Єднаймо ся! Най живе Словянина, а серед неї нехай росте і двигає ся Україна!

У Львові, дня 15. вересня 1911 року.
Іван Кивелюк, др. Кость Левицький,
др. Євген Олесьницький, Володимир Шухевич,
о. Теод. Лежогоубський Іван Сасицький
голова комітету. секретар.

Сесія красєвих соймів.

(×) Минувшої середи розпочала ся сесія кр. соймів відкритєм долишно-австрійского і чеського сойму (галицький сойм має відбути коротку сесію в грудні), а відтак правильню в другій половині січня).

Найбільша бачність політичних кругів звернена на чеський сойм, котрий є тепер осередною точкою політичного положення, бо неперечно від того, як там уложать ся справи, зависима буде діяльність державної ради. Наколи в чеськім соймї дійде до порозуміння між Німцями і Чехами, тоді можна буде о безпечити спокійну і успішну законодавчу роботу в держ. радї.

З долеперішого ходу розправ і з намагавь памісянїка кн. Туна можна сподівати ся, що поведе ся велике діло порозуміння поміж соймовими сторонництвами довести до успішного кінця, до промоцєня німецько-чеського порозуміння і національного мира.

Велика власність і консервативна і вірноконституційна виступили тепер знов добровільно з посередництвом і відбували на ради з кн. Лобковицом, а на тих нарадах був також предсідник палати вельмож кн. Віндішґрець, що вказує на велику вагу сих змагань.

Так само поміж соймовими клубами ні-

мецьких і чеських сторонництв проявляє ся змаганє до порозуміння і мирний настрій, а наслідком того можна сподівати ся, що зєднєним силам з обох таборів поведе ся в недалекій будучинї довести до полагоди німецько-чеського спору.

Долишно-австрійський сойм може також викличати значне зацікавленє політичних кругів, бо неперечно там відобе ся гомін подій червоної неділі і наслідком того може викликати горячу розправу між християнськими суспільниками а соціалдемократами. Сі останні певно схотять і тут розвести широкую розправу про дорожню. Одначе з соромного відвороту соціалістичної „Arbeiter Ztg.“, котра лицємрно вїбито жалє над недільними подіями задлятого, що не всіли соціалістичні проводирі удержати в своїх руках керми зворохобленої товпи, можна сподівати ся, що змаганя соціалістів в соймї покінчать ся на нічмі. Але може й самі християнські суспільники викличуть розправу про сі події, а тоді був би і намісник ба. Бінерт привнесений розкрити роботу соціалістичних проводирів, яка довела до проливу крови, до втрати людського жита і до мільонової шкоди заповідної страшними знищеннями, а се кинувло якраве світло на змаганє соціалістів.

В обороні правди і чести.

В напастях і клеветках, розсипаних обилинком по статях „Діла“, міщених під заголовком „Наші християнські суспільники“, не полишено на боці також моєї особи. Я вже так привик до всяких нападів в „Ділі“ та сподіваний ем у органах, що стараю ся на них, по зможі, не відповідати. А коли се нїні роблю, то лише тому, бо тут не стілько о мою особу, скільки о саму справу розходять ся.

Закидав менї „Діло“, вже не знаю котрий раз, що я старає ся о мандат при останних виборах до парламенту і просив, чи зебрав помічю у відєньських, та інших кругах.

Супротив сего замїту, покликую ся ще раз на мою заяву, зложену в „Руслані“ (ч. 85)

п. з. „Як я кандидував?“, де я з всею рішучостию і під словом чести завважав, що „анї я сам, анї ніхто за мене, чи у Відні, чи у Львові не шукав підпори, анї в урядових, анї в польських, анї християнсько-суспільних кругах для моєї кандидатури, про яку не думав і не думав хотєби тому, що поки що нема ким у викладах заступити ся, а крім сего наукова праця, виклади та мої обовязки на становищі члена Ради шкільної краввої, які сповнюю, по зможі, найсовіснїше, меві милїйші, чим „полїтична карєра“, яку менї „Діло“ навязує.“

Таке писав я в цвїтні сего року і надїяв ся, що „Діло“ або виявить сі „добрі інформації“, які не дозволяють ем „поверити менї на слово“, або лишить мою особу в спокою. Тимчасом анї одного, анї другого „Діло“ не зробило, а питомим собі способом вважало умїсним, визначити менї „найважнїшу ролю в християнсько-суспільній організації“, та крім сего приписало менї мрії про „дальшу карєру і апетит не так легкий до заспокоєня“, причім додало: „На кожний спосіб мавдат посольський є лише одним з щєблїв на драбнїш, яку бачить в сонних своїх мріях сей християнсько-суспільний Яков.“

На сі замїти, чи, як пише „Діло“, ствердженї факти, могу відповісти, що у всіх культурних людий, становище профєсора університета є верхком всякої карєри. Іншої, ще в додатку урядничї карєри, хотєби нею мало бути навіть становище секційного шефа в міністерствї, я не жду і не бажаяу, як довго маю сили, щоби на уковомо працювати. Один том наукової праці має, після мої гадки, в нашім національнїм розвою бїльше ваги, чим сотки, чи тисячки актїв, поладнаних міністерияльнїм урядником. А хотє як би я бажав, щоби нашім національнїм демократам повело ся виднати для трудя і що о чоловіка Русина таке становище, то може „Діло“ бути певним, що мїй „апетит“ туди не сягає. Серед нападів, погроз і тим подібних приємностей, таких обильних в нашім народнїм житю, я видержу на своїм становищі, а найкрасшою нагородою для мене буде, як виховаю молодїж, заохочу єї до науко-

Освїчені Жиди

(Дальше).

V.

Еманципація політично-суспільна Жидів. — Французька революція. — Вольтєр. — Оборончі Жиди: Mirabeau, Gregoire, Thierry, Saint Etienne, Clermont-Tonnerre. — Жиди підчас революції. — Еманципація французьких Жидів. — Наполеон I. — Еманципація Жидів в інших краях Європи. — Нові типи освїченого Жиди: політик, дневникар, спекулянт. — Creteilux. — Гєлда. — Ротшильд. — Pereir-u. — Alliance Israelite. — Німецькі Жиди — Бамбергєр — Ляскєр — відєньський „крас“. — Протєрєвічєв. — Новє: генл, генл — Gagau. — Новий тип освїченого Жиди. — Жид колїгаційнїст.

Коли німецькі Жиди працювали над від-родинами Ізраєля з „внутр“, то французкі старали ся практично визискати переворот ідейний і політичний другої половиною XVIII столїтя.

Вигнанї з Франції 1394. р. обминали Жиди досить довго землі Галліїців поквалних до острих дїл. Аж в XVI. в. почали всувати ся обережно від стороги Німеччини, до граничних мїст, головно до Альзації і Лїтєарингїї. Так само боляи ся також Англії, хотє Кромвєль відчинив їм знов брами Альбїнських

островів. До нинїшого дня живе в цїлій Франції і Англії менше Жидів, як в одній Варшаві. При кінці XVIII. в. було їх в Парижі всего около пятьсот.

На зайдівців з Німеччини і Польщі споглядали криво не лише самі Французи Поселенї в Бордо іспанські і португальські вигнанці боляи ся торгової конкуренції „чужих крайнїв“ і так довго забігали до Рїшлїї, доки не вишакрували банїції німецьких Жидів 1761. Сего діла ненависти і купецкої зависти доконало двох богатих Жидів в Бордо, Ізаак Pereira, дїд ославлєних пізнїше „брївдерів“, за другого цісарства, Ізаака Емілія Pereire-iv, основників Credit Mobilier і Ізаак Pinto, що писав рівночасно оборону юдаїзму проти Вольтєра.

Викиданї одними дверми, вертали „чужї“ Жиди потайки до Франції другими. В тім часі, коли революція повсталла, господарили знов по своему в Альзації.

Французкі Жиди повитали великий переворот з радостию, сподїючи ся від него правди своєї долї. Таж революція виписала на своїм стягу „права чоловіка“, а і они були людьми. Однак не зараз сповнили ся їх надїї. На першкюдї став їм антисемїтизм енциклопедистів, інструкторів революції, що по приміру Вольтєра не були філосемїтами. Знава річ, що „князь просвїти“ погорджував Жидами і клав їм на рівнї з „циганями і злодїями“. І французський народ ненавидів Жидів.

І поки підбурений Якубінами забрав ся до „аристократів“, кинув ся вперед до альзацких лихварів.

Найшли Жиди могутого оборонця в реторичнїм талантї Migabeau а, приєднали для своєї справи сьвященника Gręgoire, адвоката Thierry, графа de Clermont Tonneire, Pabanda de Sain-Etienne і всіх масонів, а мимо того сі законодавці опирали ся їх бажаням. Не помогло їм навіть на разї громаднє „патриотизованє“. Оповїдає Лев Кан у своїй історїї Жидів підчас революції, що парискі Жиди старали ся дуже ревно о ласку „патриотів“, що брали чинну участь в патриотичних демонстрациях на засїданях секцій і клубів, що служили навіть в комітетї „публичної безпечности“, яко секретарї і в народній гвардїї. Влізливі і з криком прислугували ся революції, а она їм не довіряла.

Однак на останку перемогли засади нової струї французску жидофобію. В рік по революції надала Франція вперед Жидам в Бордо горожанські права (1790) а слїдуячого року всім иншим.

Спадкоємець революції, Наполеон Бонапарте досить довго над тим роздумував, поки потвердив величнїй дар законодавців революції. І мив до сего слущні причини.

Бо лєдві минуло кілька лїт, як дістали горожанство Жиди, а вже всіли вразити собі своїх добродїїв. Протягом тих кілька лїт зруйнували хлопа альзацкі і льотаринські Жи-

ди. Один лише пїтрасбурський суд здїчитував 1802—1804 р. за мїлїон франків хлопських посїлостий. Цїлі села переходили на владність лихварів, пів Альзації стогнало в жидівській неволї. Тодї Наполеон I, освїчений син освїченої доби зробив те саме, що зробили „середновїчнї варвари“: видав приказ, щоби суди застановили скарги і жидівські домаганя.

Дня 6. цвїтня 1806. р. сказав в державній радї: „Право повинно входити всюди, де добробитови горожан грозить рїуна. Держава не може захувувати ся рівнодушно, коли нарїд гідний погорди нищить два департаменти Франції. Треба уважати Жидів не лише окремою релїгїйною сектою, але обходити ся з ними, як обходить ся з чужим, віддїльним народом. То було би дуже велике понижєне французского народу, наколи би він мав дістати ся під управу найнижшої з усіх рас. Жиди є розбїйнниками, правдивими круками наших часів. Треба їм відобрати з рук торговлю, яку понижають лихвою.“

А слїдуячого дня, 7. цвїтня, говорив ще до сенаторів: „Вже за часів Мойсея були Жиди лихварами, а християни лише вїймково займають ся тим огидним ремеслом, за що дізнають погорди від своїх родимців. З підмогою філосифїчних розправ не змінять ся жидівської вдачі. В таких случаях треба вїмкових прав. Треба відняти Жидам торговлю, так як карає ся сваовло золотара, що фабрикує фальшивий товар. Повторяю ще раз: не-

ної роботи, та приспорю нашій науковій ниві поважних робітників. Колиж „Діло“ має які докази, що я минаю ся з правдою, то нехай подасть і виявить їх, бо инакше я назву цілу балаканику „Діла“ видумкою.

І хоть я вже вповні „заспокоїв свій апетит“, то мимо сего заявляю, що ніяких горожанських прав видерти собі не дам, хоть би мене „Діло“ ще раз, або двічі охрестило народним зрадником. Терору не бою ся і єму не піддам ся! А таке становище „Діла“, яке лише для національних демократів раде би захопити всі права, стоїть в дивній суперечности з его „поступовою і свободолюбивою“; від якої най Бог нашу землю береже.

Моя „найважливіша роля“ в християнсько-суспільній організації обмежує ся до того, що єсьм її членом. В підготовлюючих працях я не брав майже ніякої участі, бо мої службові обовязки та праця в Раді шкільній краєвій, на якій сходять мені около сто двайцять днів у році, на се мені не дозволяли. Нехай отже безсторонній читач зміркує, як виглядають ці „ствержені факти“, якими против мене воює „Діло“.

Вповні годжу ся з „Ділом“ на те, що за сповнюване обовязків членам Ради шкільної ніяка подяка не належить ся. На сім становищі стояв я повних шість літ і коли мені хто за зроблену прислугу дякував, я відклонював всяку подяку і покликував ся лише на мій обовязок. А хоть знаю, що „Народний Комітет“ висував в сім році против мене іншого кандидата на члена Ради шкільної краєвої, то і се мене від дальшого, точного сповнювання обовязків не відклонить.

Годжу ся також з поглядом „Діла“, що „геній українського народу сильніший від п. Барвіньського і Студинського та їх протекторів“. Сильніший він також від редакторів „Діла“ та авторів пасквилю п. з. „Наші християнські сусільники“. Одно лише повинні би они собі зятати, що людям, які воюють клеветами, видумками та напастями, не яло ся призвати на поміч „генія українського народа“.

У Львові, дня 22. л. вересня 1911.

K. Студинський.

Революційна ворохобня в Іспанії.

(+) Як відомо, заповижене загальним іспанським союзом робітничим повсюдного страйку, приневольило іспанське правительство до проголошення воєнного стану в цілій Іспанії. Сей загальний страйк мав усякі прикмети анархічного руху і як Каналехас заявив в дивніми, був звернений проти суспільного ладу. В двох місцях в саджено динамітом мости, підпалювано монастирі і грабовано дома. Поліцію і жандармерію прогнано, а на улицах запанувала товпа і видала оклики: „Най же соціяльна революція і анархія! Геть з капіталом!“

чесне поступоване Жидів не є провинною лиш одиницею, але спадає на весь нарід, на его характер“.

Такий погляд про Жидів мав імператор, котрого бюст парискі Жиди вінчали в синагові, котрого діла осмілював їх поет, Лія Налегу, європейською мовою, котрого називали своїм Месієм. Очевидно лиш так довго, як довго дрожали під его могутною рукою, бо по Ватерлю зовсім забули про него.

Мимо тої погорди для Жидів не міг Наполєон спростувати ся традиціям революції, в котрій походив. По довшій застанові потвердив їх горожанські привилєї, але чував над їх поступованем. Головно лихварів не спускав з очей декрет такого змісту: „Зносить ся всі довги зятягнені у Жидів малолітніми, жіноцями і військовими. Заборонює судам приймати жалоби жидівських лихварів. Хто взяв більше як 10%, тому не вільно доходити своїх прав судовою дорогою“.

Від 17-1. р. користали францускі Жиди в горожанської рівноправности, була то однак лише жидівська рівноправність. Правдиве їх визволенє zaczynaє ся аж по 1830 р. по липневій революції.

(Дальше буде).

Вісти подаєні парискими дневниками про іспанські події вказують, що Іспанія опинила ся на передодні революції. В Севільї задержали страйкуючі поїзд залізничний і довели до того, що вискочив з шин так, що багато пасажирів потерпіли рани. Ограбленю ліонського кредитового банку перешкодив з великим трудом відділ війська. З многих місць звічають про криваві бійки. В Швеа убито трєх судійв за суд соціялістів. Ціла провінція Валенції обсаджена військом.

Вправді покищо повело ся Каналехасови революційникам видерти з рук обсажені ними міста і привертнути спокій з підмогою війська і покінчити загальний страйк, однак нема сумніву, що положенє в Іспанії вельми грізне.

Один іспанський консервативний посол і бувший офіцер, що прибув на виставу до Італії, заявив, що Іспанія опинила ся перед революційним первостепенним замахом, виконаним з великою стратегічною умілою. Багато війська находить ся в Марокку а крім того треба ще вислати там нові відділи на помігу. Революційники довели до того, що сильні відділи війська вислали до Більбао і до Астурії і покористували ся тим, що в денках сторовах майже не було війська, щоби тоді там проголосити загальний страйк і републику. Сей посол замів також, що рухом революційним кермують з цілою свідомістю, однак не хотів близше пояснити причин революції.

До часописи „Temps“ пишуть з Мадриду, що правительство подало королеви до підпису декрет про суспендованє конституційних порук, що він підписав. Вельми грізне положенє у Валенції і в Більбао, де в двох місцях прогнано правительственні власти і проголошено комуни.

З ріжних сторін краю звічають про бій між революційниками і поліцією. Цензура не пропускає висиланє вістий про революційний рух. Зелізничі шляхи в деяких місцях перервані. Окремі виданя париских дневників подають грізні вісти в Іспанії. В Кутєра і Валенції проголошено републику.

Отсі події стають певним доказом неспосібности Каналехаса до управи Іспанії і оправдують потребу кріпкої руки, якою перед кількома роками правив там плюгавлений вільнодумним дневникарством Мавра. Показало ся, що залицяне Каналехаса до революційних стороництв не тільки не спиноло, але навпаки прискорило революційний рух, котрий тепер бундуючно підняв голову. Отсе наслідки, котрі повинні на себе звернути бачність і де инде. Наколи Барцельона також привлечать ся до сего руху, то ніхто не може ручити, який буде конаць.

Просимо бігхобити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Теодора; римо-кат.: Володислава. — В понеділок: руско-кат.: Автонома; римо-кат.: Клеофї.

— **Посвяченє церкви в Кривчи над Сяном.** Пишуть нам: Кривецька околиця над Сяном в перемській єпархії празнувала дня 21. с. м. в день Рождства Преосв. Богородиці рідке торжество. В сім дни довершив Ексд. Владика Преосв. Константина канонічну візитацію, котру перервав задля докінченя внутрішнього окрашеня нової церкви, а тепер архієрейским чином єї освятив. Нова церква в стилю візантійського ренесансу є справдішньою окрасою цілої околиці, а нездоботою твердинею руского обряду і народности на сім пограничу. Місцевий парох о. Юрий Падох побудував єї коштом около 50.000 К без конкуренції, дорогою добровільних складок, чим дав знову один доказ, що наше духовенство неவிщупо працює для Церкви і рускої народности, бо в сих околицях руска церква є одиноким заборолом і рускої народности. Належить означити, що до будови сєї церкви між иншима причинило ся Тов.о св. Петра кількарэзовыми більшими датками, а також значнійшу лепту уділив сам Архієрей з своїх приватних фондів. Тим то, як доколичні Русини дізнали ся, що приїздить їх Владика, поспішили численно, щоби бути свідками сего

величавого, питомого лишє нашому обрядови, архієрейского посвяченя церкви та помолити ся до Царя царів в новій святині. Ціле торжество освяченя розпочав Ексцелєнция о пів до осьмої години рано, та без перерви продовжав аж до пів до другої по полудни. При кінци Служби Божої виглосив Архієрей проповідь, яка трєвала цілу годину, а в ній значив заслуги тих, що причинили ся до сєї будови будь датками, будью пороадою, та подрібно пояснив значє архієрейского посвяченя церкви. Також гарячими словами заохотив вірних до молитви, добрих діл, любови Церкви і обряду а до сего будуть помічні святї мученики, котрих мощі зложив днес в головний престолї, між котрими є св. св. св. св. Йосафата. Молитва сего святого великого Угодника Божого справить, що наш нарід буде держати ся сильно святої католічної віри і обряду. При кінци уділив Ексцелєнция апостольского благословєня, полученого з повним відпустом. Так довершив наш Архієрей візитацію дев'ятинадцятого деканату за час п'ятнадцятого своего владцтва, а стосеме посвяченє церкви. Своєю посвятою, ввічливостію і ласкавостію зєддав собі Архієрей сєрця не лишє духовенства, але і всіх вірних.

— **Ювілей Маркіяна Шашкевича.** З Бережан пишуть нам: Наближає ся день, в котрім ціла галицька Україна ладить ся святкувати соті роковини уродин першого народного поета Маркіяна Шашкевича. В Бережанщинї треба як слід звеличати память его тим більше, що він був учеником бережанської гімназії. Ще на весну Філія „Учительської Громади“ в Бережанах почала робити заходи в тім напрямі та вислала письма до всіх без виїмка місцевих українських товариств з покличком до спільного відсвяткованя ювілею поета і вибрала в тій цілі своїх відпоручників до спільного комітету, що заняв би ся устроєнем торжества. Відпоручники вибрані товариствами рішили на нарадах дня 3. мая і 20. вересня с. р., як найторжественніше відсвяткувати в перших днях надоліста с. р. ювілей поета при співучасті місцевої і замісцевой інтелігенції духовної і світської, міщан і селян та уложили відповідну програму. Тепер звертає ся комітет отсею дорогою до всіх свідомих одиниць в бережанським повіті з просьбою, щоби взяли як найчисленнійшу участь в торжестві та тим способом додали єму блеску. Точнійший речинець свята подаєть ся пізнійше. Всякі письма в справі ювілею просить ся слати на адресу: Володимир Гусак, учитель гімн. в Бережанах. — За комітет: о. *Омелья Гавришо*, містопредсїдник. *Володимир Гусак* секретар.

— **Розумний голос в польській часописи.** Справу румованя СС. Василянк з завіщаной для них фундації покійним о. Цибиком, порушив в окремій статі п. н. „Moskalofile і SS. Bazylianki“ о. А. Філевич, парох Луччає коло Сокаля в львівським „Przegląd-1“, в ч. 218. Представивши вірно справу фундації, єї відносини до „Народного Дому“ і до поширеного російским рублем кнутопоклоньства, вказує на неморальність румації католицких монахинь каатолицькими священниками з „Нар. Дому“. На конаць звертає ся зі словом правди на адресу тої части польської суспільности, що хочачи використати русофільский рух для національних цілій протегує его і не бачить, яка небезпека — як релігійна так і національна — криє ся в наслідках сєї протекції. Урядова Росія найкраспій примір. „Видите між Русинами — пише о. Філевич — лише московфілів і радикалів — придавить ся красше, а побачите, що се не нарід — се є люди, що насильно накидують ся на проводирів народу для своїх особистих цілій, а не для его добра — та їх власть, даєть Господь, недовзі скінчать ся. Як не хочете помагати, то хоч не перешкаджайте.“

— **Пожар церкви.** В нощі з суботу на неділю згоріла до тла деревляна церква в Гнильчи, підгаецкого повіта. Церква була стара, але ще могла служити довгі літа. Коли єї будовано, ніхто в селі не знає, бо про се нема нігде запіски. Причиною пожежі був дяк Іван Банах, який забув загасити свьчку в деревлянім ліхтарі. Сей „господин“ Банах, ривий москвич, назначений перед роком дяком в Гнильчи, займає ся кацанською агітацією а не дбає про то, з чого їсть хлїб і через свою байдужність наразив село на таке нещастє. Може вже тепер зрече ся сам дяківства і віддаєть ся всеціло службі московській нагайці.

— **Новий міністер війни.** Нинішний „Дневник розпорядженє для війська“ оголошує відручне

письмо цїсаря, в яким монарх дякує уступаючому генералови Шенайхови за п'ядесятлітню знамениту службу, а рівночасно іменує генерала Айфенберга міністром війни. — **Запомоги.** Головний Виділ тов.а „Просвїта“ у Львові наділив в сім півроці стипендією по 10 К з фонду Всєсьв. О. д-ра Івана Гробельского, пралата в Станіславові, отєих учеників народної школи в Порохнюку: Михайла Нижника, Прокоповича Івана, Марию Шуплат, Павлину Фідель. Сю стипендію після волї фундатора роздано в читальні „Просвїти“ в присутности всіх членів. — о. *Данило Бодревич*, парох.

— **Російське шпигунство в Галичині** прибирає щораз грізнійші розміри. Мимо енергічного протиділаня зі сторони властей, наплив як політичних, так і військових шпигунів ростє безнастанно, а шпигунством займають ся люди особливо підготовлені і вишколені. Привозять они зі собою навіть дуже штучні фотографічні прилади на пр. в виді годанників і т. п., що служать їм до знімання військових укріплєнє.

В останних днях удало ся краківській поліції приловити знову дуже небезпечного політичного і військового шпигуна, при котрім найдено дуже обтяжаючий его матеріал. Є він російський підданий, чоловік молодий, інтелігентний і вже від довшого часу крутив ся по Галичині. Назвиско его з огляду на ведене слїдство держить поліція в тайні.

За кілька днів буде він відставлений до карного суду, де тепер находить ся кількох инших небезпечних шпигунів. Між иншима є там шпигун Пехотинський, торговельний книговодчик, котрий оперував в Відні і в Галичині і зносив ся зі звїсним російським військовим „attache“, полковником Марченком і російським консулом у Львові Пустошкіном; дальше Барбарський, що уживав назвиска Шустер, котрого приловлено на гарячім учинку, коли фотографував форт на Угорщині; Коншель, австрійський підфіцюр, дезертир, котрий мав припорученє вломити ся до канцелярії одного з галицьких полків, та забрати мобілізаційні плани. Всі увязнені, крім військового заминала ся також політичним шпигунством.

— **Новий регулямін австрійської піхоти.** Небавом має повити ся новий регулямін вправ для австрійської піхоти; полягає він на досвїдах з часів війни в Манджурії. Начерк сего регуляміну був вже давнійше готовий, але здержано его в останній хвилї в наслідок введєня 2-літньої військової служби, та в наслідок численних поправок, які мусіло ся у нїм завести. По думці військової управи був сей начерк для цілої акції дуже небезпечний, тому що давав більшу свободу підвладним командантам супротив начального вожда. В новім начерку ту свободу значно вкорочено. Є він вже зовсім укінчений і уходить в військових кругах за знаменитий. Як звічають віденьські дневники, цїсар прийняв сей начерк і поручив, щоби новий регулямін вправ обов'язував вже від 1. жовтня с. р.

— **Дорожня у Львові.** „Gazeta lwowska“ оголосила ряд статистичних дат, взятих нею з міського торговельного бюра у Львові, із яких можна довідати ся про нечуваній зріст цїн поживних речій в розміро короткім часі. Для порівнаня сих цїн з попередними наводимо ту цїн поживних речій в 1909 році. І так: 1 кіл. баранячого мяса тепер 1.92 К — в 1909 р. 1.24 К; телятини 2.24 К — 1.47 К; цукор 1.42 К — 82 сот; фасоля 42 сот. — 32 сот; горох 64 сот — 46 сот; перлові крупи 58 сот — 48 сот; пшеничні крупи 56 сот — 46 сот; картоплї 14 сот — 8 сот; масло 3.75 сот — 3 К; пшенична мука 48 сот — 42 сот; гречана мука 44 сот — 34 сот; кукурудзяна мука 42 сот — 26 сот; волове м'ясо І. якості 2.40 К — 1.66 К; ІІ. якості 2.32 К — 1.46 К; ІІІ. якості 1.73 К — 1.23 К; волова полядвизця 2.68 К — 1.84 К; вєпровина 2.70 К — 1.66 К; риби 4 К — 2.30 К; смалець 2.16 К 1.62 К; солонка сметана 82 сот — 56 сот; квасна сметана 1.40 К — 80 сот; — колиж до того додати нечувано високі чинші за мешканя, то одержимо вельми сумну картину львівского життя.

— **Затверженє вибору.** Цїсар затвердив вибір Ал. Кшечуневича, посла до сойму і властителя дїбр в Болшівцях на предсїдника, а старшого почтмайстра і начальника громади в Бурштині, Ем. Дільца, на містопредсїдника ради пов. в Рогатині.

— **Дозвіл на контумацийні торги у Львові** і Кракові, який оголосило намєсництво в урядовім дневнику, має лише тимчасовий характер. Торги дозволені щоденно крім неділі, свьят і п'ятниць на уладжених в тій цілі по-

біч міської різниці окремих міських т. зв. кон-
тумаційних торгових. На ті торги, котрі
мають виключно служити до продажу рати-
чних зв'язків із замкнення з причини слинвки
околиця можуть доставляти за дозволом до-
тичного староста, виключно годовіці і хлі-
боробські організації. Доставка буде відбувати-
ся в porozуміню з громадською верхністю або
з двірським обшаром по попереднім огля-
денню зв'язків місцевим оглядачем. Доставля-
ти зв'язки на торг можна залізницею, возом
або пішки, рівнож через околиці замкне-
ні, а навіть і закажені.

Що до перевозу з дальших околиць, ла-
дувати можна на кожній залізничній станції
без окремого дозволу і без попередніх огля-
дин ветеринара.

Наука рисунків в школах. Міністерство
просвіти по засягненню опінії кравчих шкіль-
них властей, на основі нарад анкети фахов-
ців, видало новий план науки рисунків в на-
родних і віділових школах, учительських се-
мінариях та на курсах для учительок робіт і
шкіл фреєлівських.

Красне явище природи. Із Станіславова пі-
шуть нам: Дня 10. вересня о г. 7. веч. можна бу-
ло оглядати цікаве явище природи. Ще передтою
год. зачав падати рясний дощ так, що о 7. год.
було вже зовсім темно. В північно-західній
частині міста появилася тоді дуга, якої один
кінець, коли дивилися з Липової улиці, зда-
вався зачиняти за улицю Баторія і тягнув
ся в полудневім напрямі. Де кіпчився дру-
гий кінець, не можна було звідтам догляну-
ти. Через кілька минут кришало світло, але
скором потім стало погасати. Оно видавалося
тоді рідшим і виглядало подібно до води
випущеної з сивавки у великій півколісї в нові
освітленій тільки в тім місці, куда перепли-
ває вода. Около 8 мин. по 7 год. було світло
дуги вже так темне, що ледво далось замі-
тити, а в кільканайцять хвилин зникло зов-
сім. Небавом потім сталися розсувати густі
хмари, а зза хмар виглянув місяць.

Русофільський католицизм. Русофільський
„Голос Народу“ систематично піднімає ос-
новні католицтву у націй народі. Розмаза-
вши любовну історію навіть не католицького,
лише „незалежного“ польського священика в
Америці висноує з того „Голос Народу“
(ч. 42) ось такі гадки:

„Найспосібнішій люди писателського
таланта, широко о тій писали, що цели-
бать (безженство) католицького духовенства
до котрого в найновіших часах нале-
жить „рутенсько-насько-українецьке-ста-
славівське-галицьке-кєндзієвство“, наносить
не лише ганьбу(!) посередь народу, но вели-
кій ушкобок і самій в'єрві, що і єсть на-
гим фактом, а помімо того, той несчаст-
ний целибать так дальше в католицькомь
духовенстві піддержує, той целибать
котрий духовні лиця показував уже нам
неоднократно яко найбільших чужолюбно-
кєв(!) а даже убійць в'єрви-за плотських удо-
влетвореній.“

Можна до целибату ставляти ся з ріжно-
го становища релігійного, історичного, су-
спільного, але так овлголавлювати осьвященій
стан духовенства, з яким бодай формально
лучить когось житє — се щось більше, чим
підле! І се призначене до читаня католицької
пастви католицьких священиків.

На тему дня. Пішуть нам: Студент Кєнс
бажав стати педагогом Ніколушко Глібовиц-
кому і дав єму біля віденської каварні пер-
ший „урок“. Але звісно — одна лекція не
виобразує чоловіка, хочби з такими способно-
стями, якими безперечно дав себе пізнати
прекрасний Ніколушко на віденським ґрунті. Не-
раз треба безперервної і систематичної праці
коли чоловік із способностями не має змар-
нувати ся серед сірого галицького житя; єго
треба не лише вчити, але й навчити. А шко-
да марнішого таланту! — Коли би так Гали-
чина не була Галичиною, але неподільною
частию одної, святої Русї, або таки раз на
все звикла з поверхні земської кулі, уступаю-
чи місця „святій Росії“ з охороною, турма-
ми, Сибіром, шибеницями, ґр. Бобрінськими,
Глідорами, Фльоринськими, Пуришкевичами,
очевидно не без Марушаків, Дудикевичів,
Мончаловських, Добрянських, Сенників і цілої
соборної хуліганської братів, ще було би пів-
біди; рідна атмосфера силою сугґєстивї впли-
вала би на самостійний розвиток нашого
„прекрасного“, а так, пожаль ся Боже, готов
стратити animam suam. І се не жарт! Хто
ласкав, нехай вчиться в жемчуги, киданих
пером на папір гадок, зроджених в „істинно-
хуліганській“ мозкища політичного кльов-

на — любовного Ніколушки: „Бунтовщики
в'єрсах“ — ось они:

„Вконць, послє разных затрудненій со-
стороні строптивых инокин-василіанок
ршєніє суда исполнено. В'є среду суде-
бные функционеры принудили украинифиль-
ских мовашенок оставить собственность
русско-народного института „Народный Дом“
во Львовѣ. Не обшлося, конечно, без из-
вѣстного рода демонстрації, устроенной у-
краинскими монахинями, в'є сущности только
осмѣшившей послѣдних в'є глазах без-
пристрастной публики. Когда судебные функ-
ционеры исполняли ршєніє суда и вытаски-
вали монахинь, как и ихъ вещи изъ неза-
конно ими занимаемыхъ квартиръ, высылки
дѣлали видѣ, будто надъ ними соверша-
ется насиліє, били в'є церковные колокольи,
призвая в'єрныхъ для своей зашчты. Никто
однако не являлся, такъ какъ никому не бы-
ло охоты заступаться за упорствующихъ ино-
кинъ, воспротивляющихся исполненію закона,
нахально претендующихъ на чужую(?) соб-
ственность. Каждому в'єдъ извѣстно, что не
квартиранты, будь это даже монахини, рас-
поряжаются в'є чужомъ домѣ, а єго владѣлецъ.
Такъ было и в'є данномъ случаѣ, и монахи-
ни, устраивая своего рода демонстрацію, толь-
ко осмѣшили себя(!). Впрочемъ, не столько
осмѣшили себя монахини, сколько тѣ, кото-
рые уговорили ихъ привѣгать къ этому сред-
ству самозашчты. Сегодня не подлежитъ сом-
нѣнію, что монахинь подстрекали всѣ укра-
инифильскія власти, какъ духовныя(!) такъ и
мірскія(!) употребили инокинъ какъ средство
демонстрації. Украинифилы рашчы-
тывали, что в'є демонстрації приму-
гъ участие и одурманенные в'єр-
ные, не понимающіє сути дѣла.“

Ну, ну, гарне собі! Здав, Ніколушка —
сїдай! А в похвалу твоїй, хоч не вчєній, але
здоровій премудрости скажу гарну фразу:
„so sie odwlecze, to nie uciecze!“ — Сей.

14-літній убійник рідної сестри. Перед ла-
вою присяжних в Станіславові відбула ся роз-
права проти 14-літнього Василя Мельника з
Дори, обжалованого о убійство сестри Анни
Волошук, з котрою обжалований мешкав в
однім домі, який був їх власністю по поло-
вині. Уже від довшого часу вели они дуже
незгідливе житє, а в останних часах кожде з
окрема заробляло для себе на житє, та на-
віть особно варило собі їсти. Сварки повтаря-
ли ся у них що раз частійше. Старша, бо
24-літня сестра побивала часто брата, а на-
віть вигонила єго нераз босого на мороз. Ко-
ли по такій самій сварці два 21. мая 1911 р.
сестра заснула, ухопив 14-літній Мельник со-
киру і порубав нею сестру, зранивши єї тро-
ма смертельними ударами в голову. По спов-
ненню убійства побіг він до сусїдів, та розка-
зав, що хтось чужий убив сестру. До вини
признав ся аж пізнійше. Присягли судїї одно-
голосно узнали В. Мельника виняним злочинну
убійства, а трибунал засудив єго на пять літ
тяжкої в'єзницї з постом і темницею в роко-
вини убійства.

Остров для дітїй. Виконний комітет тор-
жєства „дня дітїй“ в Штокгольмі закупив за
значну суму, зібрану з прилюдних складок,
остров, на яким рішено урядати літну кольо-
вню для дітїй. Сей намір тепер розширено; на
острові повстануть 4 великі кольонї для хо-
рих, убогих дітїй, де дїтвора буде могла найти
постійний, безплатний прїют. Для зменшеня
коштїв удержаня кольонї, буде введена на
велику скалю управа ярани.

Китаєць гімназистом в Кракові. До гімна-
зії св. Яцка в Кракові ходить по I кл. 12-
літній Китаєць Кінґ-Ба. Підчас російсько-я-
панської війни найшов єго один поручник
при вимордованій родинї, забрав єго з собою,
віддав краківським Мисіонарам, які єго дали
до гімназїї. Краківські часописи одушевляють
ся Китайчиком і зазначають, що Кінґ-Ба
„włada znakomicie językiem polskim“. Дивно,
може він ще стане всеполяком?

Школа в вагоні. Видія наук рільничо-го-
сподарских при рільничім институті універсї-
тету в Ллїноа, вислав сєго року в обїзд по
своім дістрікті окремії поїзд з виставою сїль-
ського господарства і групою профєсорів, що
вигодують відчити для учеників низших
шкіл рільничих. Повідомлевих наперед учени-
ків зґромаджено в місцевинах означених з ґо-
ри, де пересувано поїзд на бічний плях, а
профєсори виголшували відчити, демонстру-
ючи при тїм відповідні околи. На кожній ста-
ці збирало ся звичайно кількєсот учеників і
дорослих (пересїчно 1300), що інтерє сува ли-
ся сими відчитами. В числі викладачєх були

два знатоки молочарства, один годівлї дробу,
один годівлї худоби, ентомолог, рівнож про-
фєсор рільництва. На виставі, що находила ся
в вагонах, були зібрані взори ріжних машин
і приладів господарских, ріжні роди домашнє-
го дробу, моделї, рисунки і т. д.

Купно волів жеребом на львівськїм торзі.
Нашому містови грозить небавом крайна не-
достача мяса. На пр. на вчєрашнім торзі було
всього лєдві 12 волів, котрих торгували 80 різ-
ників. При куплї останних трєх волів була
атмосфера така душна, що в цілі оминєня
сцисїї, треба було ужити жереба. Останні 3
воли кучив в сєй спосіб рїзник п. Котович
за ціну 2 К 40 сот. за 1 кльґр. мяса. Питанє
се можна розв'язати лише, як то вже зробив
один з більших львівських рїзників, спрово-
дже нем галицьких волів з віденського торгу.

Страшний вчинок божевільного. 25-літній
робітник Рудольф Корблер, котрий мешкав зі
своєю любовою у Відні, застрілив оноди двоє
своїх дітїй, 4-літнього сина і 2-літню дочку а
на кєнець сам собі відобрав житє. Сей страш-
ний чин сповнив він в нападі божевіля.

Переписка редакції. Вл. О. Ц. Дуже радо
помістимо і просїмо дальше о вельми ціну
для нас поміч. — Вл. М.—уч. в Кєб. Просїли б
ми Вас радше о вїсти про відносини у Ваших
сторонах як о поезїї.

Оповідання.

Львівськїй рускїй театр під дир. Йос. Ста-
дника в Станіславові. (Початок 7½ вечером).

В салї Гєра, ул. Газова ч. 47:

В неділю дня 24. вересня „За двома за-
зячями“ комедия з міщанского житя зі спі-
вами і танцями в 4 діях М. Старицького.

В салї тов. „Монюшка“:

В понеділок дня 25. вересня „Сатана“
драма в 5 діях з прольоґом Гордіна.

Ві втєрок дня 26. вересня „Роксолана“
опера в 3 діях з прольоґом Дєніса Сїчиньско-
го. Музыка вїйськова.

В сєреду дня 27. вересня „Паливода“
фарса зі співами і танцями в 4 діях Карле-
нка Карого.

В четвєр дня 28. вересня „Циганська
любов“ оперетка в 3 діях Ф. Лєґара.

З Яворова. Звичайні загальні збори фїлії
Руского Товариства педагогїчного в Яворові
відбудуть ся дня 29. вересня в салї „Наро-
дного Дому“. Просїмо П. Т. членів явиться
в найбільшїм числї, бо крім справ біжучих на
порядку деннім буде голова справа Бурси
гімназїяльної. — За Виділ: Артим Хомак,
голова.

Заг. збори запомогового Тов. „Руслан“ від-
будуть ся в сєреду дня 4. жовтня с. р. о 10.
год. рано в комнатї IV а. клєси ц. к. акад.
гімназїї у Львові.

Іменованя. Міністер просвіти признав
Гавчакови проф. П. гімн. у Львові, придїлено-
му до служби в шкільній кравчїй радї, VIII.
клясу ранґів.

Кравча Рада шкільна затвердила вибі-
р: Людв. ґр. Козєброцького і Брон. Розвадовского
на відпоручників повітової ради, до шкільної
окружної ради в Скалатї; д-ра Адольфа Шїєлія
на відпоручника громадської ради до шкільної
окружної ради в Бережанах; о. Чєслава Мас-
ного і Івана Давидовича на відпоручників по-
вітової ради до шкільної окружної ради в Цї-
шанонї; о. Юліяна Крижановского і Марка
Смолиа на відпоручників повітової ради до
шкільної окружної ради в Ланьцутї; о. Петра
Лєвицького на духовного члена ґр.-кат. обряду
до шкільної окружної міської ради в Кракові.

Кравча Рада шкільна надала Карлови
Чайковському проф. академ. гімназїї у Львові,
учительську посаду в VI. гімн. у Львові. За-
твердила в учительськїм званю і надала титул
профєсора дійсним учителям в середних шко-
лах: д-рови Чєславови Нанкому і Ів. Ожихо-
вичеви в Самборї, Ант. Герцїґови і Володїсл.
Драбикови в Станіславові; Алекс. Бойдужеви
в Самборї, Пилипови Мєлянїї в Бродах; іме-
нувала заступниками учителїв: Кєв. Капуєвїнь-
ского в Рїшевї, Пилипа Брєзїцького в Зо-
лочевї.

Наука, умілість і письменство.

Учитель, орган Р. Т. П., під редакцією
Ів. Юдїшия виходить тепер раз в місяць,
кожuego 20-го, в більшїм обемі як передше.
Число 1. за вереснь 1911. містить отсі ста-
ті: — Відозва. — Спільні змаганя і обяз-
ки. — Я. Чєніґа: Сугґєстия і педагогїя. —
Іван Юдїшин: Реформа учительских семїна-
рій. — Др. Рїшєрд Зайфєрт: Розкол між до-

мом а школою, який мусить виповнити жи-
те. — Іван Казанїський: Примір учителя в
вихованю. — Михайло Таранько: Сучасне
шкільне в Давїї. — П. Гумєнюк: Децї з ме-
годи науки читаня і писаня на I. стєпєні. —
Огляд педагогїчної прєси. Критика і бібліо-
ґрафія. — З українських земель. — Книжки
надїсланї до редакції. — Некрольоґ.

В „Науковім додатку“ крім вступного
слова містять отї розвідки: Др. Ів. Франко: Слїди
Русинів у Семиґородї в XII—XIV ст. — І. Шар-
ба: Ориґінальні числа. — Др. О. Янсон: Чи мо-
жуть зв'язки числити? — Дрібні вїсти.

Оповідання Ізидора Воробкевича

уже вийшли у Львові, накладом товариства
„Просвїти“, яко П. том єго творів і будуть
небавом у продажї. Стояти будуть лише по
1 К 10 с. а в красшій оправі 1 К 50 с. хоч
займають том такий за великий, як перший
(412 сторїн). Вєх оповідань є в тїм томї 23
(се лиш вибранї зпоміж тих, що їх І. В. пи-
сав). Впорядчєк обох томів творів Із. Вороб-
кевича, др. О. Маковей, котрий печатає
тєпер III. том (драма), подає прї оповіданя
І. В. а такі розвідки при кінци тому:

„Як про поезїї І. Воробкевича подає я
деякі загальні замїтки, так і про оповіданя
єго хочу децї сказати на те, щоб улекшити
їсторикам лїтератури орієнтацію в них, а всїм
читачам дати основу до вірної оцїнки їх. Опо-
віданя В-ча, зібранї в сїї книжцї першї й
ра з, писанї протягом довгих літ 1865—1898.
Останні з них повстали в тих часах, коли вже
в нас були ліпшї від В-ча новелїсти, але першї
з них треба оцїнювати на тлї 60-их рокїв ми-
столїтя, коли в Галичинї і на Буковинї тала-
новитих оповідачів, крім Федьковича, не було.
Отже тут важні і роки, коли що було напи-
санє, бо „дух часу“ вимагає колїсь іншого
доброту тем і іншого обробленя, як тепер ви-
магає, — і важні також ті вїстки про опові-
даня, з котрих довідуюмо ся, як они повста-
вали та що нового давали у загальну скарб-
ницю нашої лїтератури.“

Першим оповіданєм Із. Воробкевича тре-
ба вважати Турецьких бранцїв. Оо написано
десь при кінци 1865 р., але за породою бра-
тів Барвинських, Олександр і Осип, переро-
бленє 1866 і 1867 р. Воробкевич сам каже, що
се оповіданє він осував на історичних пере-
казах, котрі вичитав у книжцї д-ра Sigm.
Wallace. Справдї в записках Воробкевича най-
шов ся цілий еступ, вислєсаний з праці Wal-
lace, про султанову подругу Тєран і єї брата
Юсуфа, котрі у Царґородї принадом зїїшли
ся. Початок оповіданя про те, як брат і сестра
попали у полон, і кєнець про те, як они уті-
кали з неволї і загибли, се вже вдумка Во-
робкевича. Цїле оповіданє — се прозова да-
нина автора сєму козакєлюбному напрямви,
який видко у переважній частинї єго перших
писань.

Другим своїм оповіданєм називає сам
В-ч Вимуштрованное коня. В листї до Д.
Тєрякєвича 1865 р. писав він: „Прочитавши
оповіданя М. Вовча, не міг єм витримати, аби
Тобї щєсь не писати. Посилаю Тобї моє „Ви-
муштрованное коня“, моє друге прозайне со-
чинєніє (!), — поправ, братику, засьмїє ся
трохи і потїш мене“. Із цих слів ми бачимо
також, під чїм впливом се оповіданє писанє
— тут Марко Вовчок заваявив. Справдї, у ста-
лю сєго оповіданя — не без того, щоб на ви-
глядженїм львівськимї приятєлями В-ча —
знати спосіб писаня М. Вовча.

Трєтє оповіданє В-ча, се Олена. Про се
оповіданє багато є вїсток у листах В-а і єго
львівських знайомих. Оно було написанє в
марці 1866, а направленє 1867, однак недру-
кованє ніколи, мабуть тому, що Д. Тєрякє-
вич добував у нїм значні хибї, і тому, що
пізнійше сам Воробкевич ваяв сюжет сєго
оповіданя до своєї драми „Гнат Приблуда“.
Щоб не повторяти ся ті самї теми у творах
В-а, я не взяв сєго оповіданя у збіркє вида-
нє, вважачи кориснійшим надрукванє „Гна-
та Приблуда“. Зміст оповіданя свїдчать, що
В-ч уже 1866 р. зєртал увагу на темв з на-
родного житя, подібно як і єго ровєсник Федь-
кович, і так само любив мелєдраматичні ви-
думки

Богачкїй син Данило поллюбив біду
Олену і мав її сватати. Тимчасом помер єго
батько Федір і весїлє відложено на рік. За
той час Данило, котрому мати дуже потура-
ла, злєдащив у злїм товариствї і Олену вє-
зчєстив. Пришла дитина на свїт, Олена з
горя збожеволїла, підрубала кладку, котрою
Данило мав переходити, і він ував у про-
пасть. За ним кинула ся й Олена з дитиною.
— Се амїст оповіданя, який треба зятимати
до оцїнки драматичних писань В-а; уже 1866
р. добрав він собі такі сценїчні, ефектоанї
сюжєти.

За прикладом Квіткї і за породою Бар-
винських Воробкевич подїв у сїм оповіданю
також опис сватань, похорону і храму, бо та-
кий був тоді звичай в лїтератури.

З одного листу В-а знаємо, що він чи-
тав до кінца 1866. р. Отже крім ріжних збір-
ків писань і львівських видань, він читав
Пєвченка, Куліша (Записки о южной Русї,
оба томи, Досвіткї, Дівоче серце), Квітку

